

Płock, 02.10.2023 r.

EK-II.8031.20.2023

W odpowiedzi na                      petycję w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności pragnę podkreślić, iż zgadzamy się z                      w kwestii propagowania idei transplantologii oraz zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat prawnych aspektów przeszczepiania narządów od osób zmarłych, gdyż zwiększa to szanse na uratowanie większej ilości osób.

Powiat Płocki podejmuje działania zmierzające do zwiększenia świadomości społeczności lokalnej w temacie transplantacji m.in. poprzez zamieszczanie na stronie internetowej w zakładce - Promocja zdrowia informacji dotyczących transplantacji i idei dawstwa. W 2022 roku włączyliśmy się w rozpropagowanie kampanii promującej ideę dawstwa. Była to **kampania edukacyjna w zakresie promocji idei dawstwa i transplantacji – „Daj życie-program zwiększenia liczby pobrań wielonarządowych w województwie mazowieckim”**.

Mała liczba narządów pobieranych od osób zmarłych to główna przyczyna ograniczająca liczbę przeszczepień. Mimo, że najczęściej od jednego dawcy pobieranych jest kilka narządów, ich liczba jest niewspółmierna w stosunku do rosnącej grupy biorców.

Dlatego też podstawą kampanii „Daj życie” była przede wszystkim edukacja, której przesłaniem jest zwiększenie społecznego poparcia dla transplantacji jako metody leczenia. Jednym z działań jest **spot pt. „Każde życie”**, opracowany przez ekspertów z dziedziny transplantologii. Spot dostępny pod linkiem <https://zdrowemazowsze.mazovia.pl/aktualnosci/ruszyla-kampania-edukacyjna-w-zakresie-promocji-idei-dawstwa-i-transplatacji>.

Kampanię organizowało województwo mazowieckie pod auspicjami Zespołu ds. wdrożenia Programu pn. „Partnerstwo dla Transplantacji w Województwie mazowieckim”, realizowanego w ramach „Programu rozwoju donacji i przeszczepiania narządów”.

W ramach kampanii zaplanowano również szkolenia dla lekarzy i pielęgniarek oraz szpitalnych koordynatorów transplantacyjnych w zakresie pobierania narządów i tkanek od dawców zmarłych, w podmiotach leczniczych, dla których województwo mazowieckie jest podmiotem tworzącym lub właścicielem, jak również warsztaty z psychologiem i aktorami, które miały pomóc w wykształceniu umiejętności z zakresu komunikowania się z rodziną chorego w sytuacji niepowodzenia leczenia, zgonu oraz konieczności uzyskania pozwolenia pobrania narządów.

**Od 2015 roku wydajemy kwartalnik pod nazwą „Powiat Płocki dobrze ułożony” - Magazyn Informacyjny Powiatu Płockiego, w którym umieszczamy informacje o najważniejszych Kampaniach związanych z „Promocją Zdrowia”.**

**W ramach akcji prozdrowotnych prowadzonych przez NFZ pod nazwą środa z profilaktyką zamieściliśmy na naszej stronie ulotkę informacyjną dotyczącą idei dawstwa i transplantologii oraz zgody na zostanie dawcą poprzez pobranie ze strony [www.poltransplant.pl](http://www.poltransplant.pl) oświadczenia woli o pobraniu narządów do przeszczepu.**

Transplantacja jest metodą leczenia, umożliwiającą ratowanie zdrowia i życia ludzi. Polega na zastąpieniu niewydolnych narządów lub ich części, zdrowymi. Jedną z wykładni definiowania transplantacji jest zapis w Uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 czerwca 2008 roku stwierdzający, że transplantacja „jest to potrzebna, skuteczna i bezpieczna metoda leczenia stanowiąca dla wielu pacjentów jedyną szansę na przedłużenie życia”. Podobne rozumienie transplantacji wskazuje jej zdefiniowanie zawarte w dokumentach unijnych tj. dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z 2004 roku: „transplantacja tkanek i komórek ludzkich jest prężnie rozwijającą się dziedziną medycyny, dającą ogromne możliwości leczenia chorób dotychczas nieuleczalnych. Stwarza również szansę na podnoszenie, jakości życia u ciężko chorych pacjentów”.

W Polsce prawne aspekty przeszczepów narządów od osób zmarłych reguluje ustawa o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów z dnia 1 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2023 r. poz.1185). Zgodnie z art.5 ustawy pobrania komórek, tkanek lub narządów ze zwłok ludzkich w celu ich przeszczepienia lub pobrania komórek lub tkanek w celu ich zastosowania u ludzi można dokonać, jeżeli osoba zmarła nie wyraziła za życia sprzeciwu.

W przypadku małoletniego lub innej osoby, która nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych, sprzeciw może wyrazić za ich życia przedstawiciel ustawowy. Natomiast w przypadku małoletniego powyżej lat szesnastu sprzeciw może wyrazić również ten małoletni.

Sprzeciw wyraża się w formie:

- 1) wpisu w centralnym rejestrze sprzeciwów na pobranie komórek, tkanek i narządów ze zwłok ludzkich;
- 2) oświadczenia pisemnego zaopatrzonego we własnoręczny podpis;
- 3) oświadczenia ustnego złożonego w obecności co najmniej dwóch świadków, pisemnie przez nich potwierdzonego.

Organizacją i kontrolą przeszczepów w Polsce zajmuje się Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji **Poltransplant**. Prowadzi Krajową Listę Oczekujących na Przeszczepienie, na której z końcem 2022 roku było 1856 osób.

Niektóre narządy do transplantacji można pobierać od żywych dawców pod warunkiem, że dawca wyrazi zgodę. Jednak większość narządów do przeszczepienia pobiera się ze zwłok osób, u których stwierdzono śmierć mózgu, o ile za życia nie wyraziły sprzeciwu na pobranie. W 2022 roku dawcami narządów zostało 445 zmarłych osób. Ogółem wykonano ponad 1400 przeszczepień od zmarłych dawców. Rocznie w Polsce dochodzi do około 4000 śmierci mózgowych. Statystyki wskazują, że tylko 1 osoba na 8 zmarłych staje się dawcą.

**Biorąc pod uwagę powyższe Samorząd Powiatu Płockiego propaguje ideę dawstwa i transplantacji, jak również informuje społeczeństwo o prawnych aspektach pobrania narządów od dawcy zmarłego.**

DYREKTOR WYDZIAŁU

mgr Małgorzata Szulc

Z poważaniem

STAROSTA

Sylwester Tadeusz Ziemkiewicz

Otrzymują:

1. Adresat
2. Biuro Rady Powiatu
3. a/a